

Koubřim

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Kolín

Nadmořská výška: 265 m n. m.

Počet obyvatel: 1 951

Adresa URL: www.koubřim-radnice.cz

Okres: Kolín

GPS souřadnice: 50.003058N, 14.977031E

První pís. zmínka: 1261 (763 let)

PSČ: 281 61

Památky a zajímavosti Koubřim

Historické jádro města je městskou památkovou zónou. Náměstí o rozloze 16 250 metrů čtverečních je zachováno v původním rozsahu od založení města a patří k největším náměstím českých středověkých měst. Poprvé bylo vydlážděno roku 1536, současně dláždění je z poloviny 19. století. Pod náměstím se skrývají spleť podzemní chodby dodnes neznámého rozsahu.

Zástavba po obvodu náměstí je středověkého původu s gotickými sklepy. Domy měly původně podloubí a bohaté štíty. V roce 1811 postihl část náměstí požár, po němž byly při opravách z protipožárních důvodů všechny domovní štíty směrem do náměstí odstraněny a podloubí zazděna.

Na náměstí se také nachází Mariánská kašna z roku 1850 a je postavena na místě bývalého barokního morového sloupu z roku 1694. Ze zrušeného sousoší byla ponechána pouze socha Panny Marie Immaculaty.

Další zajímavostí náměstí je obrovský kámen Prokopa Velikého, který sem byl umístěn roku 1934 u příležitosti 500. výročí bitvy u Lipan.

Před chrámem sv. Štěpána se nachází další socha a to socha sv. Jana Nepomuckého od neznámého autora z roku 1715.

Chrást sv. Štěpána

Arciděkaný chrám sv. Štěpána je hlavní dominantou náměstí, ale i celého města. Byl budován současně se stavbou města v 60. letech 13. století jak trojlodní bazilika a je zajímavou ukázkou tzv. burgundského slohu. Ve své kráse a zajímavém prolínání románského a gotického slohu nemá obdoby. Tři kostelní lodě jsou uzavřeny pětibokými závěry a tyčí se nad nimi dvě mohutné věže. Obě byly původně vyšší a v posledním patře je spojoval krytý most. Chrám se přes četné požáry zachovat téměř v původní podobě. Uvnitř jsou zdi osazeny zajímavou galerií patnácti renesančních náhrobků z přelomu 16. a 17. století.

Městské opevnění Koubřimské městské opevnění je velmi rozsáhlé. Budovalo se od 13. do 16. století. Po třicetileté válce zdi a bašty zpustly a nebyly již nikdy obnoveny, pouze v 17. století došlo k nejnutnějším opravám městských bran. Přesto se však zachovaly především rozsáhlé úseky vnějšího hradebního pásu, který patří k nejdéle zachovaným městským opevněním v Čechách. Do města se vstupovalo čtyřmi pevnými branami - Kolínskou, Pražskou, Malotickou a Olešeckou. Dodnes se dochovala pouze brána Pražská, gotická, dnes dvoupatrová věž je považována za nejlépe zachovanou raně gotickou městskou bránu v Evropě. Ostatní tři brány byly zbořeny v 19. století, tam kde stály se dnes nacházejí pamětní desky.

Hradeb se také dotýká první písemná zmínka o Kouřimi, v níž je její městské opevnění dáváno za vzor městům Kolínu a Přelouči.

Santiniho kaple

Nevelká kaple Panny Marie Pomocné stojí v prostoru někdejšího středověkého popraviště „Na Stínadlech“. Byla postavena 1727 Janem B. Santinim na památku pěti mnichů, upálených zde roku 1421 husity. Je vynikajícím příkladem barokní symboliky.

Kostel sv. Trojice

Hřbitov s kostelem sv. Trojice byl založen roku 1591, kdy již přestal vyhovovat starý hřbitov při chrámu sv. Štěpána. Kostel je pozoruhodný především tím, že se při jeho výstavbě uplatnil gotický i renesanční sloh. Dnes je kostel zařízen barokním vybavením, neboť původní renesanční shořelo v době třicetileté války.

Zvonice

Goticko-renesanční zvonice tvoří společně s chrámem sv. Štěpána hlavní dominantu města. Tato 34 m vysoká hranolová stavba byla postavena v roce 1525 italským mistrem Filippem a objevují se na ní první znaky renesančního slohu v Kouřimi. Dnešní podobu jí vtiskla až novogotická přestavba na počátku 20. století, kdy byla zvýšena o další patro se sdruženými okny a hodinami a zastřešena vysokou a složitou střechou.

Je známé především svými zvony, které jsou zavěšeny kuriózním způsobem - srdcem vzhůru. Z původních čtyř zvonů se dodnes zachovaly pouze dva. Zvon Štěpán o váze přes 1 000 kg a zvon Marie o váze asi 700 kg.

Muzeum Je umístěno v bývalé staré radnici, je výsledkem pozdně barokní přestavby starší gotické radnice.

V muzeu najdeme expozice pozůstatků z pravěkého osídlení i slovanského osídlení. Spolu s nimi si můžeme prohlédnout i model středověké Kouřimi. Důležitým exponátem je Kronika česká od Václava Hájka z Libočan z roku 1541 nebo kniha městských práv ze 16. století. Není opomenuta ani památka slavných kouřimských rodáků, kterým je věnován celý sál.

Z výstavy nejnovějších archeologických objevů na Kolínsku je nejdůležitějším objevem kostra asi dvanáctileté dívky, datovaná kolem roku 1100 z pohřebiště, odkrytého na kouřimském náměstí v roce 1997.

Skanzen

Muzeum lidových staveb v Kouřimi leží asi 1 km od středu města. Vzniklo v roce 1972 původně jako záchranný regionální skanzen objektů lidové architektury ze zátopové oblasti vodárenské nádrže na řece Želivce. První část skanzenu byla zpřístupněna v roce 1976. Nynějším nosným programem se později stal výběr základních regionálních typů lidové architektury z území České republiky a jejich prezentace. V současné době je další rozšiřování skanzenu paralyzováno léta se vleklým restitučním soudním sporem. Skanzen je také dějištěm častých folklórních akcí.

Staré mlýny

K zajímavostem okolí určitě patří mlýn Pášov, je znám od roku 1404 a jeho jméno je odvozeno od tehdejší majitelky Kateřiny Pášové. Je jedním z pěti dochovaných mlýnů z původních devíti, který kdysi stály na historickém území města. Další mlýn je Bukačov ze 17. století stejně jako předchozí

pojmenován po majiteli Jiřím Vojtěchu Bukačovi.

Astronomický střed Evropy

Přibližně 1,5 km za Kouřimí ve směru výjezdu na Kolín se nachází průsečík 50. rovnoběžky a 15.

poledníku, prohlašovaný za astronomický střed Evropy.

Průsečík byl poprvé zaměřen roku 1995 z iniciativy české astronomické společnosti pracovníky výzkumného ústavu geodetického a kartografického pomocí soustavy satelitů GPS. Poloha byla určena s přesností poprvé 30 m a později 1 cm. Protože tehdejší zástupci města přes oficiální pozvání českou astronomickou společností neprojevili o tuto akci zájem, došlo pouze k provizornímu označení zaměřeného bodu, které však bylo během krátké doby zničeno při polních pracích, čímž přišlo celé měření vniveč.

Druhé měření byla na objednávku města provedeno v roce 2000. Nyní je bod mnohem důkladněji označen dobře viditelnou žlutou tyčí.

